

**AH 2468**  
**2021Z04288**

**Antwoord van minister Slob (Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media)**  
**(ontvangen 23 april 2021)**

**Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020-2021, nr. 2280**

1. Heeft u kennisgenomen van de berichten over compleet ingevulde aanvragen voor de Subsidieregeling Schoolkracht 1) die scholen in januari ontvingen van commerciële ICT- en marketingbureaus, zoals E-WISE en Faqta? 2)  
Ja.

Deelt u de mening dat het ondertekenen en opsturen van een compleet ingevulde subsidieaanvraag niet hetzelfde is als het inleveren van een doordacht plan?

Ja, het indienen van een dergelijk vooraf ingevulde aanvraag is niet hetzelfde als het indienen van een zelf ontwikkeld en doordacht plan.

2. Hoeveel van de 4700 aanvragen waren afkomstig van de bureaus E-WISE en Faqta die kant-en-klare aanvragen ter ondertekening aan scholen aanboden?

Om te bepalen hoeveel E-WISE subsidieaanvragen zijn ingediend, is door DUS-I een controle gedaan onder 200 aanvragen. Drie hiervan bleken met behulp van het format van E-WISE te zijn ingediend. Door extrapolatie naar 4700 aanvragen, schatten wij dat er circa 70 E-WISE aanvragen zijn ingediend. Dat is 1,5% van het totaal.

Door Faqta zijn geen vooraf ingevulde subsidieaanvragen naar scholen gestuurd. Zij boden scholen wel ondersteuning aan bij het invullen van de aanvraag, waarbij de eigen context van de school centraal stond. Faqta laat weten dat zij 10 scholen hierbij hebben geholpen. Dat is 0,21% van het totaal.

Wanneer wist u van deze praktijken en welke acties heeft u ondernomen?

Op 20 januari 2021 ontving OCW het bericht van een school die ongevraagd een vooraf ingevulde subsidieaanvraag van E-WISE kreeg toegestuurd. Er is toen direct op ambtelijk niveau contact opgenomen met deze school om dit document op te vragen. Door DUS-I is vervolgens op basis van dit document een controle gedaan bij 200 aanvragen, om een beeld te krijgen van de hoeveelheid E-WISE aanvragen. Ook is contact opgenomen met E-WISE om hun motivatie achter deze actie te achterhalen.

In maart 2021 is door DUS-I opnieuw een controle uitgevoerd, voor aanvragen via Faqta. Verder is nagegaan of ook andere bedrijven scholen hebben geholpen met het maken van subsidieaanvragen. Dit bleek inderdaad het geval, deze bedrijven ondersteunden scholen bij het opstellen van aanvragen binnen de context van de school. Vaak waren zij al in contact met de scholen of namen scholen met hen contact op. Alleen E-WISE stuurde volledig ingevulde aanvragen aan scholen.

Om te bepalen welke subsidieaanvragen in aanmerking komen voor subsidie, is door DUS-I een loting gehouden. Na de loting bleek dat drie E-WISE aanvragen in aanmerking komen voor subsidie. Er is vanuit het ministerie telefonisch contact opgenomen met de drie scholen achter deze aanvragen. Tijdens de gesprekken is gevraagd waarom de scholen een vooraf ingevulde aanvraag hebben ingediend. Ook is gewezen op de onrust die is ontstaan, vooral bij scholen die veel tijd geïnvesteerd hebben in het opstellen van een goed plan waarbij de subsidie ten goede komt aan de leerlingen en het team en dat recht doet aan de context van de school.

3. Als dit een substantieel deel betreft van de aanvragen, wilt u dan onderzoeken waarom scholen met deze 'niet-evidence based' partijen in zee zijn gegaan? Is dat kennis- of tijdsgebrek of een combinatie hiervan? Kunt u bevestigen dat dit relevante informatie kan opleveren voor de besteding van de gelden van het Nationaal Programma Onderwijs.

Zoals uit het antwoord op vraag 2 duidelijk wordt, gaat het om een zeer klein deel van de ingediende subsidieaanvragen. Een onderzoek is daarom niet aan de orde. Het indienen van door bedrijven ingevulde subsidieaanvragen zonder inhoudelijke betrokkenheid van de eigen school, is echter wel een onwenselijke ontwikkeling. Ondanks dat het nu om een beperkte hoeveelheid gaat, houden we dit daarom in de gaten bij de besteding van de gelden van het Nationaal Programma Onderwijs. Zie ook het antwoord op vraag 7.

4. Hoeveel van de toegekende subsidies gaan naar de aanvragen die opgesteld zijn door deze bureaus? Heeft u (of de indieners) enig idee hoe de toegekende subsidies op dergelijke scholen worden ingezet?

Bij de loting voor subsidie zijn drie E-WISE aanvragen ingeloot. Alle subsidieaanvragen die zijn ingeloot voor subsidie zijn door DUS-I inhoudelijk beoordeeld. Aan de scholen die een E-WISE aanvraag hebben ingediend, heeft DUS-I gevraagd de plannen aan te passen en meer van toepassing op de eigen school te maken dan wel de aanvraag in te trekken. Inmiddels heeft één school de subsidieaanvraag ingetrokken. De andere twee scholen werken nog aan de aanpassing van hun aanvraag. Hoe de subsidies ingezet worden is nog niet te zeggen tot de plannen opnieuw zijn aangeleverd en inhoudelijk beoordeeld door DUS-I. Op basis van dit oordeel worden de subsidieaanvragen toegekend of afgewezen. Uiteindelijk moeten alle

ingediende subsidieaanvragen aan de inhoudelijke eisen van de Regeling Schoolkracht voldoen.

5. Bent u ervan op de hoogte dat de eigenaren van deze bureaus bv's zijn voor respectievelijk softwareontwikkeling en een marketingspecialist en dus geen partijen die als hoofdtaak onderwijs- of schoolontwikkeling hebben?

Beide bedrijven hebben niet onderwijs- of schoolontwikkeling als hoofdtaak. Zij bieden wel onderwijs-gerelateerde diensten aan scholen aan. E-WISE biedt online nascholing voor leraren. Faqta is een online leerplatform met lesmateriaal voor groep 1 tot en met 8.

6. Waarom is gekozen voor loting onder de 4700 aanvragen in plaats van selectie op basis van kwaliteit?

Het vooraf inhoudelijk beoordelen van 4700 aanvragen zou te veel tijd in beslag nemen. Een selectie op basis van kwaliteit is bovendien erg lastig, omdat het gaat om veel aanvragen die niet goed met elkaar te vergelijken zijn. Bovendien zouden alle scholen erg lang moeten wachten voordat zij duidelijkheid krijgen over wel of geen subsidie. Bij meerdere subsidieregelingen van de overheid is loting gebruikelijk, als het aantal subsidieaanvragen het subsidieplafond ruim overschrijdt.

7. Welke lessen trekt u uit de wijze waarop deze zeer commerciële bureaus te werk zijn gegaan met het oog op het Nationaal Programma Onderwijs na Corona.

Scholen hebben zelf de regie over de totstandkoming van hun schoolprogramma's in het kader van het NP Onderwijs. De verwachting is dat scholen goed in staat zijn zelfstandig hun schoolprogramma uit te voeren, met hulp van de kenniscommunity van het Nationaal Programma Onderwijs. Het ministerie van OCW bereidt bovendien een aanbesteding voor, voor ondersteuning bij uitvoering van de schoolprogramma's. In het formuleren van de opdracht wordt rekening gehouden met de lessen uit de regeling Schoolkracht.

Daarnaast wordt door OCW gerichte expertondersteuning georganiseerd voor de scholen met extra uitdagingen of andere risico's voor de kwaliteit van het onderwijs. Voor een deel wordt aangesloten bij bestaande ondersteuningsprogramma's voor scholen die in opdracht van OCW of door de sectororganisaties worden aangeboden.

Een school(bestuur) kan er toe besluiten dat de ondersteuning binnen het scholenveld of andere overheidspartijen ontoereikend is en ervoor kiezen een gerichte opdracht te geven aan een extern bureau. Voor een school(bestuur) met geringe ervaring met de inhuur van een extern bureau, wordt verkend of

vanuit het Nationaal Programma Onderwijs extra ondersteuning geboden moet worden over hoe om te gaan met externe bureaus als het gaat om de inhuur en aanbesteding en de begeleiding van het proces.

Op 20 april 2021 heeft uw Kamer de motie van het lid Futselaar aangenomen. In deze motie wordt de regering verzocht, in de verdere uitwerking van het Nationaal Programma Onderwijs, extra waarborgen in te bouwen om te voorkomen dat onderwijsgeld weglekt naar particuliere bureaus. Na het meireces ontvangt u een brief naar aanleiding van deze motie.

8. Bent u ervan op de hoogte dat er een keurmerk bestaat voor bureaus die scholen ondersteunen bij hun (evidence based) onderwijsontwikkeling.

Ja. Door EDventure, de Vereniging van adviesbureaus voor onderwijs en jeugdhulp, is in 2008 het Keurmerk Onderwijsadvies gelanceerd. Adviesbureaus voor onderwijs en jeugdhulp komen hiervoor in aanmerking als ze beschikken over een ISO 9001 certificaat en een Cedeo-erkenning.

9. Bent u bereid om te onderzoeken of dit keurmerk leidend kan zijn voor die scholen die voor de uitvoering van hun activiteiten in het Nationaal Programma Onderwijs externe partijen inschakelen, met als doel commerciële acties als die van E-WISE en Faqta te voorkomen?

Scholen maken zelf keuzes over het wel of niet inhuren van ondersteuning bij het uitwerken en uitvoeren van hun schoolprogramma's. Zij kunnen hierbij letten of een partij het keurmerk heeft. Zoals in het antwoord op vraag 7 beschreven, wordt door OCW in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs verkend of extra ondersteuning voor scholen hierbij nodig is. Een dergelijk onderzoek is daarom niet nodig.

10. Kunt u onderzoeken hoeveel nieuwe onderwijsadviesbureaus er in de looptijd van het Nationaal Programma Onderwijs bijkomen? Wat is de achtergrond en expertise van de oprichters van de nieuwe bureaus?

In de implementatiemonitor van het Nationaal Programma Onderwijs wordt aan een steekproef van scholen gevraagd om met betrekking tot de schoolscan, het kiezen van interventies en het uitvoeren van hun schoolprogramma's aan te geven of daar met het eigen team of met de hulp van een extern bureau invulling aan is gegeven. Die resultaten wacht ik af.

1) Regeling van de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media van 19 november 2020, nr. PO/26096874, houdende regels voor de subsidieverstrekking voor schoolontwikkeling in het funderend onderwijs (Subsidieregeling Schoolkracht)

2) Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen <https://www.dusi.nl/subsidies/schoolkracht>